

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/340/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121209532
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7121209532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. A. nar. XX.XX.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: B. C. D. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v E. F. G. H. I. XX zastúpenej JUDr. Milanom Sedlákom MBA, LL.M advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Kukučínovej ulici č. 19 a B. J. A. C. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v E. F. C. H. I. XX zastúpeného JUDr. Janou Fabišíkovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Mlynárskej ulici č. 15 v konaní o zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 12P/110/2021-128 zo dňa 14.7.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného.
2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote otec z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zníži výživné pre mal. A. nar. XX.X.XXXX z 300 Eur mesačne na 100 Eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiac vopred k rukám matky alternatívne, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súd u prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní uviedol, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie ohľadom nepreukázania podstatnej zmeny pomerov na jeho strane súvisiacou so stratou zamestnania v spoločnosti U.S. Steel Services s.r.o. v marci 2020, ku ktorej došlo bez jeho zavinenia a s narodením dvoch maloletých detí (8 ročný syn J. a 11 mesačný syn K.) pochádzajúcich z ďalšieho manželstva. Ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletým deťom nemôžu byť na ujmu už skôr narodenému synovi. Uviedol, že zamietnutie návrhu na zníženie výživného na skôr narodeného syna je na ujmu dvoch ďalších maloletých synov odkázaných na výživu rodičov. Okolnosť, že jeho snaha o zabezpečenie nového zamestnania je neúspešná, závisí od možností trhu práce, resp. od nedostatku voľných pracovných miest, čo zrejme súvisí aj s dobou, ktorá je poznačená pandémiou súvisiacou s ochorením Covid-19. Z jeho výpovedi vyplynulo, že obchodný reťazec LIDL oslovil či už cez profesiu.sk prípadne inak, no neozvali sa mu a samotný fakt, že spoločnosť Lidl neustále ponúka voľné pracovné miesta, pričom mu nedali ako záujemcovi o prácu spätnú väzbu, jednoznačne nasvedčuje, že pre túto spoločnosť zrejme nebol vhodným kandidátom. Uviedol, že ak by bol hypoteticky zamestnaný v pozíciách, ktoré súd lustroval, tak by výživné na maloletého nebolo možné určiť vo výške 300 € mesačne, pričom by sa pri takejto potencialite príjmov mohlo určiť výživné v sume 100 €, 120 €, 150 €. Z dôvodu, že sa dlhodobo neúspešne snažil zamestnať, čo sa mu doteraz nepodarilo, v snahe zabezpečiť si aspoň nejaký budúci príjem, otvoril prevádzku predajne s alkoholom a cigarami v priestoroch, ktoré si nevyžadovali vysoký náklad súvisiaci s prenájmom nebytových priestorov. Predloženými daňovými priznaniami a účtovnými

závierkami spoločnosti G.I.A. s.r.o. preukázal, že za posledný fiškálny rok sa mu podarilo znížiť stratu spoločnosti a súčasne vyjadril presvedčenie, že do troch rokov začne vo firme produkovať zisk. Je všeobecne známa skutočnosť, že firma po otvorení obchodnej prevádzky skoro nikdy v prvých dvoch rokoch neprodukuje zisk a to aj napriek optimalizácii výdavkov a nákladov spoločnosti. Taktiež uviedol, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy jeho vek (52 rokov) a zlý zdravotný stav súvisiaci s chronickou poruchou pohybového aparátu a s ochorením vysokého krvného tlaku, o čom doložil aj lekárske správy. V ďalšom poukázal na výpoveď matky na pojednávaní konanom dňa 10.5.2022, že zo sumy 300 € výživného minie na dieťa sumu 100 € a sumu 200 € dieťaťu odkladá na mimoriadne výdavky. Na ďalšom pojednávaní už matka uviedla, že už nevie vytvoriť úspory z dôvodu zvýšených nákladov na stravu z príjmu, ktorý má. Vyjadril presvedčenie, že zníženou sumou výživného by v súčasnosti nebola ohrozená výživa a výchova maloletého, pričom deklaroval matke, že ak bude mať opäť vyššie príjmy, tak bude platiť výživné vo zvýšenej miere, tak ako tomu bolo v minulosti. Považoval za nespravodlivé, že prišiel bez vlastného zavinenia o pracovnú pozíciu a nevie doteraz si zabezpečiť novú adekvátnu pracovnú pozíciu, resp. žiadnu inú pracovnú pozíciu a súd prvej inštancie mu zamietol návrh a on musí aj naďalej platiť výživné v sume 300 € mesačne do budúca. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy ani fakt, že podal návrh na zníženie výživného až v októbri 2021, pričom o zamestnanie prišiel už v marci 2020, tzn. viac ako rok a pol nepodal návrh na zníženie výživného, a to jednak z dôvodu, že dostal odstupné vo výške 12 mesiacov priemerného zárobku a jednak z dôvodu, že bol v dobrej viere presvedčený, že sa mu podarí zamestnať sa. V závere uviedol, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal osobnými pomermi a životnou úrovňou matky. Kládol podstatne väčší dôraz na vykonanie dokazovania ohľadom osobných pomerov a životnou úrovňou otca. Nedostatočne sa zaoberal faktom, že matka žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý sa s najväčšou istotou podieľa na spoločných výdavkoch za bývanie a stravovanie matky, a to aj napriek tomu, že z jeho pohľadu došlo k účelovej zmene výpovede matky, že partner jej už prestal prispievať na bývanie v jej domácnosti. Mal za to, že riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je základnou podmienkou jeho legitimacy. Rozhodnutie musí byť dostatočné, racionálne a presvedčivo odôvodnené. Z tohto dôvodu by sa odôvodnenie rozhodnutia nemalo obmedzovať iba na opis skutkového stavu prípadu či citácie ustanovenia normy, ktorá sa aplikuje, resp. na strohé konštatovanie právneho názoru. Poukázal na fakt, že v prípade aplikácie neurčitých pojmov, akým pojem najlepšieho záujmu je, upozornil na to, že neurčitosť právneho pojmu v žiadnom prípade neumožňuje ľubovôľu alebo absolútnu neobmedzenú úvahu súdov. Podľa jeho názoru úvahy súdu prvej inštancie vychádzajú z nesprávnych skutkových zistení a na nich nadväzujúce právne závery. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutočný stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Uviedla, že s tvrdeniami otca nemožno súhlasiť, nakoľko je objektívne možné, že ktokoľvek môže prísť o zamestnanie a s takouto skutočnosťou musí každý rátať aj vopred, je zväčša slobodným vlastným rozhodnutím každého mať ďalšie záväzky (v danom prípade mať ďalšie deti), z takéhoto pohľadu je táto argumentácia iba snahou otca emočne pôsobiť na súd. Otec okrem skutočnosti, že si výber práce a pláče za ne svojsky vyberá, má ale pomerne vysokú životnú úroveň a venuje sa iba svojmu podnikaniu, ktoré mu síce údajne nevynáša a zrejme je skôr jeho koníčkom alebo spôsobom prezentácie sa a tvrdí, že má iba príjem mesačne iba 50 € a údajne z tohto a svojich úspor dlhodobo žije. Preto aj tieto tvrdenia otca sa javia ako neudržateľné vzhľadom na skutočný stav, ktorý súd zistil dôkazmi, či aj vlastným úsudkom a zrejme otec buď nevyužíva svoj potenciál, ktorý by aj bez ďalšieho mal využívať práve preto, že má záväzky, alebo potom robí zrejme viacero chýb. K tvrdeniam otca, že si nevedel nájsť nové zamestnanie uviedla, že dokonca aj ona bola od októbra 2020 do marca 2021 nezamestnaná a dokonca si takto musela nájsť nové zamestnanie, kde už nedosahuje taký príjem, ako predtým, avšak s ohľadom na skutočnosť, že má zvereneho maloletého do osobnej starostlivosti to bola pre ňu nutnosť a nie možnosť, či voľba, ako sa k pracovným ponukám stavia otec. Mala za to, že súd prvej inštancie preto správne hodnotil prístup otca aj len k hľadaniu si iných pracovných príležitostí, ako nedostatočný a otec by mohol zrejme takto dosahovať aj iný v inom zamestnaní, ale sám neraz pred matkou uviedol, že on za 1500 € pracovať nepôjde, a takto preto opäť len emočne a právne nedôvodne sa bráni čisto iba nedosahovaním predošlého príjmu a objektívnym stavom na trhu práce. Otec predkladal dôkazy iba tesne pred či na pojednávaní súdu, a tak sa nevie vyjadriť, že či má vôbec všetky dôkazy aj len o tom, že v akých časových intervaloch a kde všade si prácu hľadal, avšak vzhľadom na skutočnosť, že ako menej kvalifikovaná si prácu našla pomerne skoro po strate predošlej,

mala za to, že by si aspoň nejakú, hoc ako dočasnú výpomoc, otec vedel nájsť. Uviedla, že dôkazy ktoré otec doložil iba na pojednávaní svedčia o veľmi obmedzenom hľadaní. V rámci vyšetrovania súd možno zistil jednostranne nejaké ponuky práce a je pravdou, že otec tvrdil, že sa uchádzal aj o prácu v už menovanom reťazci, nič to nemení na konštatovaní, že otec nevenoval možno zvýšenejšie úsilie na hľadanie si práce, resp. hľadá si prácu iba podľa vlastných kritérií. Súd v rámci zisťovania nevychádzal iba zo zárobkových pomerov otca, ale aj z jeho schopností, možností, či majetkových pomerov a dokonca celkovo jeho životnej úrovne, kedy bolo zistené, že mal nehnuteľnosti, ktoré predal, dostal odstupné, má úspory a aj napriek tomu, že tvrdí, že jeho dovolenky a zahraničné cesty sú hradené manželkou, či jej rodičmi, je to vyjadrenie nejakej jeho životnej úrovne, na ktorú má nárok aj maloletý. Uviedla, že podnikanie otca nie je bežným predajom alkoholu a cigariet - ide o predaj luxusnejších produktov, kedy potenciálna klientela je tým pádom menšia, samotná účtovná závierka a daňové priznanie nemusí vôbec odzrkadľovať reálne hospodárenie spoločnosti. Ak otec deklaruje, že v budúcnosti vidí potenciál a prvé roky je bežná strata, avšak nemôže sa iba pasívne spoliehať na to, že snáď raz niečo bude a aktívne neriešiť svoju súčasnú situáciu, resp. riešiť údajný nedostatok prostriedkov iba tým, že žiada znížiť svoju zákonnú povinnosť, ktorá má prednosť pred skoro všetkými výdavkami otca. Jeho štandard, kedy absolvoval rad dovoleniek a hrdí sa nimi na sociálnych sieťach, naposledy dovolenkoval na Cypre, chodí hrávať golf, nehľadá si takmer vôbec prácu, nesvedčia celkovo o jeho tvrdeniach a takto jeho vlastná vyššie uvádzaná špekulácia je iba jeho nedôvodnou obranou. K zdravotnému stavu sa vyjadriť nevedela. Zdravotné problémy podobného charakteru má dnes v priemere kde kto, vrátane nej, kedy ani takéto zdravotné komplikácie jej neznemožňujú vykonávať zárobkovú činnosť. Otec nepreukázal možnú príčinnú súvislosť medzi poškodením zdravia a ponukou práce, ktorú musel odmietnuť, resp. nedostal práve z tohto dôvodu. Súd skúmal aj iné aspekty bežného fungovania otca, ktoré majú vplyv na určenie výšky výživného. Podľa jej názoru podstatnými skutočnosťami pre zamietnutie bolo aj to, že dosahuje príjem iba 50 € mesačne, nehľadá si prácu a jeho životná úroveň je pomerne vysoká. Otec nerešpektuje skutočnosť, že výživné sa netýka iba príspevku na stravu. Otec o maloletého nejaví takmer žiaden záujem okrem bežnej komunikácie. Maloletého nikam neberie, netrávi s ním okrem krátkych stretnutí žiaden čas, napríklad celé posledné leto ho nezobral ani na malý výlet. Uviedla, že otec opomína fakt, že výživné jeden čas ani neplatil a musela podať návrh na výkon rozhodnutia, resp. to, že aj ona nemala vo vyššie uvedenom čase prácu a nepýtala tak zvýšenie výživného ako kompenzáciu pre výpadok jej príjmu. Z dôvodu, ktorý otec opomína zámerne, a to že on je povinným voči maloletému a nemá dieťa zverené do osobnej starostlivosti, kedy už samotné zverenie do jej osobnej starostlivosti je vlastným príspevkom na výživné, prirodzene sa súd nezaoberal jej pomermi do takej miery. Z jej výpovede vyplynulo aj to, že jej partner u nej nejaký čas býval pre absenciu vlastného bývania. Aktuálne je u nej veľmi obmedzene, pretože má už svoje vlastné bývanie a tak jej ani neprispieva. Ide iba o špekuláciu otca o účelovej zmene výpovede a táto by ani v prípade, ak by sa nezmenila, nemala a nemá žiaden vplyv na zmenu v rozhodnutí súdu, pretože sám otec nepreukázal zmenu pomerov na jeho strane v tak zásadných ohľadoch, že by to dôvodilo zmenu rozhodnutia. Uviedla, že od septembra 2022 navyše maloletý nastúpil na strednú súkromnú školu, kde za školné uhrádza 65 € mesačne, cestovné náklady na dochádzku sú 12 €, kartu Isic, 10 € mesačne doprava kredit, cca 25 € mesačne platí za obedy pri súčasnej inflácii okolo 14 %. Z dôvodu podstatnej zmeny okolností na strane maloletého plánuje navyše maloletého prihlásiť na doučovanie alebo súkromné hodiny angličtiny. Jeden čas sa snažila vytvárať úspory maloletému, ale ako uviedla aj mimo rastu nákladov vybavovala mu izbu a keďže otec si vôbec maloletého neberie k sebe, nevie takto reálne ani v minimálnom rozsahu znížiť náklady, ktoré na neho má. Aj keď ide o jeho právo stretávať sa maloletým, tak od tohto času doteraz s ním netrávil žiadne prázdniny (2 týždne v júli a 2 týždne v auguste), sviatky ani víkendy aj z tohto dôvodu sa zvýšili náklady na maloletého. Otec sa toho času venuje výlučne iba svojej novej rodine a jeho ďalším deťom a s maloletým sa stýka iba tak, že sa s ním pár minút porozpráva v jeho predajni. Na rozdiel od otca bola toho názoru, že súd zhodnotil všetky aspekty fungovania otca, účastníkmi predložené alebo aj ním samotným vykonané dôkazy a rozhodol vecne a právne správne. Otec v podanom odvolaní vlastne iba zhrnul to, čo uvádzal v konaní do rozhodnutia, kedy sa odvolaním snaží iba navodiť dojem, že súd nehodnotil vôbec alebo nesprávne iba jeho tvrdenia, dôkazy a tak nesprávne zistil skutočný stav, vyhodnotil dôkazy a dokonca právne nesprávne vec posúdil. V čom presnejšie, to nevedno. Súd ale pomerne podrobne rozobral prečo tak rozhodol a sú tu zrejmé aj iné dôvody jeho rozhodnutia, ktoré uvádza v tomto vyjadrení a otec ich zámerne opomína, nakoľko iba tvrdí dve objektívne veci (stratu lukratívneho zamestnania a dve ďalšie vyživovacie povinnosti), avšak zámerne vynecháva, že pre zmenu na svojej strane a tak možnosť platiť výživné nerobí takmer nič. Súd hodnotil aj skutočnosti, ktoré zistil vlastným zisťovaním, hodnotením a vylúčením otca.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol, aby odvolací súd rozhodol na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na odôvodnené potreby maloletého, príjmové a majetkové pomery oboch rodičov, pričom poukázal na zmenu pomerov otca oproti pomerom v čase rozhodnutia Okresného súdu Košice I sp. zn. 22P/70/2012 zo dňa 9.11.2012, ktorým bolo určené výživné na mal. A. 300 € mesačne.

5. Ďalšie vyjadrenia doručené neboli.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o znížení výživného, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávacom prípade súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dostatočne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ďalej je potrebné uviesť, že o svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní nie sú v súlade s predstavami účastníka konania, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným.

9. K odvolacej námietke otca, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, odvolací súd podotýka, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že zmenou pomerov v zmysle ust. § 78 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V konaní o znížení výživného je preto potrebné porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného - ide o ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné

aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť z dôvodov, ktoré nemôže sám ovplyvniť, ktorými môžu byť napríklad výrazné zhoršenie zdravotného stavu rodiča neumožňujúceho mu naďalej vykonávať doterajšiu prácu, skončenie pracovného pomeru z dôvodov na strane zamestnávateľa alebo zníženie príjmu rovnako z dôvodov na strane zamestnávateľa. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu na hranici svojich možností, vzhľadom na svoj príjem a to by bolo nepochybne v rozpore so Zákomom o rodine, morálkou a spravodlivosťou.

11. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca a zároveň na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Pokiaľ rodič plánuje zmeny v oblasti zamestnania, bývania, investícií, či počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Rodičom, ktorí už majú existujúcu vyživovaciu povinnosť, nemožno brániť v ich vyššie uvedených aktivitách, avšak každý rodič si musí uvedomovať svoju rodičovskú zodpovednosť a primerane tomu prispôbiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na zabezpečenie adekvátneho príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb. V tomto smere je preto odvolacia argumentácia otca, že zamietnutie návrhu na zníženie výživného je na ujmu dvoch ďalších maloletých detí, nedôvodná. Napokon otcom prezentované výdavky na maloleté deti nepreukazujú, že by strata jeho príjmu bola na ich ujmu, pretože len školné u maloletého Lea (v nepochybne mladšom veku) predstavuje 1600 Eur ročne. Z preskúmaného spisu preto nevyplýval žiaden ospravedliteľný dôvod, pre ktorý by odvolací súd mal akceptovať odvolacie námietky otca a znížiť výživné pre maloletého A. a dodáva, že doterajšie výživné je vzhľadom na zákonné ustanovenie citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca. Konajúci súd preto vyhodnotil správne a v súlade so Zákomom o rodine, že nebola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov na strane otca odôvodňujúca zníženie výživného. Zmeny, ktoré nastali na strane otca, nie sú trvalé a podstatným spôsobom neovplyvnili jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť doposiaľ určeným výživným, najmä s prihliadnutím na to, že od predchádzajúcej úpravy výživného uplynulo jedenásť rokov a odôvodnené potreby maloletého A. sa neustále zvyšujú v dôsledku jeho rastu, školskej dochádzky, záujmovej činnosti, zdravotnej starostlivosti a pod. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd poznamenáva, že otec nepreukázal výrazné zhoršenie zdravotného stavu, v dôsledku ktorého by nebol schopný uhrádzať doposiaľ určené výživné, nakoľko predložil potvrdenia o anamnézach z 29.12.2020 a 25.1.2022 (skoršieho dáta) z ktorých vyplýva, že má bolesti v oblasti hrudníkovej chrbtice a cervikobrachiálny syndróm, cervikalgia, omalgia. Zároveň ani žiaden z predložených dôkazov nepotvrdil, že by otec vôbec nebol schopný využívať svoje schopnosti a možnosti a že by nemohol pracovať aspoň na čiastočný úväzok. Lekárske potvrdenia, na ktoré sa otec odvoláva uvedené nepreukazujú. Berúc tiež do úvahy, že otec nie je poberateľom invalidného dôchodku a nepredložil ani dôkaz o tom, že by bol požiadal o jeho priznanie, dospel odvolací súd k záveru, že nebola preukázaná zmena pomerov na strane otca vyplývajúca z jeho zhoršeného zdravotného stavu, ktorá by mu neumožňovala prispievať doposiaľ určeným výživným. I napriek zdravotným ťažkostiam, na ktoré otec aj v priebehu odvolacieho konania poukazoval, si hľadal zamestnanie, ktoré podľa neho zodpovedá jeho vzdelaniu, skúsenostiam a doposiaľ vykonávanému zamestnaniu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je

nevyhnutné vynaložiť. Na tieto skutočnosti prihliada aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Pri rozhodovaní o výživnom je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Odvolací súd konštatuje, že nikto nemá zákonnú povinnosť pracovať, ale každý rodič maloletého dieťaťa, resp. dieťaťa, ktoré nie je schopné živiť sa samo, má zákonnú vyživovaciu povinnosť, preto túto skutočnosť musí mať vždy na zreteli pri akomkoľvek rozhodnutí, ktoré by mohlo ovplyvniť jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii otca ohľadne jeho majetkových pomerov odvodených od hospodárskych výsledkov obchodnej spoločnosti, odvolací súd dodáva, že Zákon o rodine je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu k daňovým predpisom, ktoré sú všeobecné, a preto usmerňovateľom pre posudzovanie potenciality príjmov povinného rodiča je výlučne Zákon o rodine, to znamená, že daňové priznanie, či už fyzickej alebo právnickej osoby nie je pre zhodnotenie výsledkov hospodárenia podnikateľského subjektu z hľadiska Zákona o rodine smerodajné. Z uvedeného vyplýva, že vykázaná strata, prípadne nízky základ dane vyplývajúci z daňových priznaní, nemôže byť z hľadiska Zákona o rodine automaticky považované za nepriaznivý výsledok hospodárenia podnikateľského subjektu majúce vplyv na pomery povinného. Argumentácia otca, že matka z výživného 300 Eur mesačne ušetrila 200 Eur podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť dôvodom pre zníženie výživného, keďže matka sa o maloletého osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť jednak osobnou starostlivosťou, ako aj uspokojovaním potrieb maloletého spontánne postupne tak, ako jej potreby vznikajú. V tomto smere opätovne zdôrazňuje, že znížením výživného na otcom navrhovaných 100 Eur mesačne, by sa presunula zodpovednosť za zdravie a život maloletého dieťaťa na matku, ktorá si svoju vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne nielen v peňažnej forme a takáto situácia by nepochybne bola v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou a spravodlivosťou. Súd prvej inštancie nepochybil ani vtedy, ak podrobnejšie nezisťoval pomery matky, resp. že došlo k pozitívnej zmene pomerov na strane matky, nie je dôvodom na zníženie výživného, pretože povinným z vyživovacej povinnosti je práve otec, kým matka si svoju vyživovaciu povinnosť plní dobrovoľne a v omnoho vyššom rozsahu, ako otec. Okrem toho je nepochybné, že pokiaľ matka ušetrila finančné prostriedky, tieto skonzumovali zvýšené potreby maloletého A., ktoré sa za jedenásť rokov od poslednej súdnej úpravy výživného nepochybne zvýšili a ktoré by za inej situácie odôvodňovali práve zvýšenie výživného. Napokon neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že otec svoje výdavky vyčíslil v omnoho vyššej sume, a preto odvolací súd neprihliadol na jeho deklarované príjmy a majetkové pomery, o ktorých tvrdí, že sú platené jeho manželkou (na materskej dovolenke) a rodičmi. Odvolací súd zdôrazňuje, že naposledy určené výživné 300 Eur mesačne nepostačuje na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého, pričom z takto určeného výživného prípadne na jeden deň výživy maloletého 9,60 Eur a je nepochybné, že matka musí v prevažnej miere dopĺňať zdroj finančných prostriedkov potrebných na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého vo veku šestnásť rokov.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).